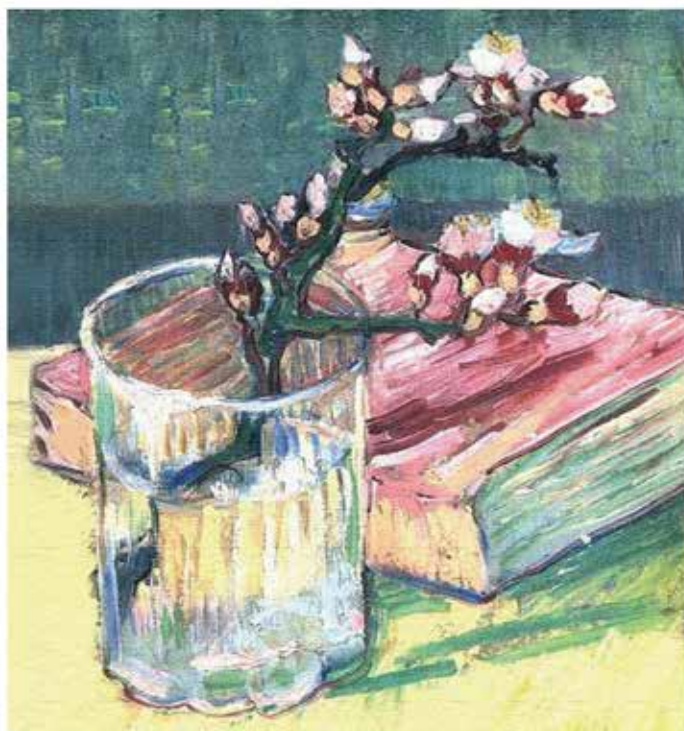

ASUMAN
KAFAOĞLU-BÜKE
YAZIN SANATI

DENEME

❤
CAN

3.
BASKI

ASUMAN
KAFAOĞLU-BÜKE
YAZIN SANATI

© 2011, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2011

3. basım: Ocak 2017, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-1366-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750713668

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

ASUMAN
KAFAOĞLU-BÜKE
YAZIN SANATI

DENEME

ASUMAN KAFAOĞLU-BÜKE, 1959'da İstanbul'da doğdu. Orta ve lise eğitimini Cenevre, İsviçre'de tamamladı. California State Long Beach Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu. Türkiye'ye döndükten sonra, önce ODTÜ'de, sonra Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. İngilizce ve Fransızca'dan çeviriler yaptı. TRT ve Açık Radyo için edebiyat, mitoloji ve klasik müzik temalı programlar hazırladı ve sundu. İstanbul Üniversitesi Dramaturji Bölümü'nde, Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü'nde sanat felsefesi dersleri verdi. 1998-2006 yılları arasında *Cumhuriyet gazetesi Kitap* ekinde düzenli kitap eleştirileri yazdı. 2008 yılından beri edebiyat eleştirmeni olarak *Radikal* gazetesinde yazıyor.

babama ve anneme...

İçindekiler

Yazar	13
Anlatıcı	17
Konu	22
Portre	27
Yapı.....	32
Karakter Tanıtımı	37
Dekor.....	42
Sarmal Anlatı	46
Geçmişe Dönüş - Flashback	51
Labirent İçinde Gezinti	55
Dokuma Tekniği.....	60
Bilinçakışı.....	65
Giriş.....	70
Roman Nasıl Biter?	75
Geleceği Geçmiş Zamanda Anlatmak	80
Renkler ve İmgeler.....	84
Savaş Yazarlığı	89
Ölüm Üzerine.....	93
Yabancılaşma.....	99
Ölümsüzlük	103

Korku Romanları.....	107
Erotizm.....	111
Seks ve Kadın.....	115
Eşcinsellik Teması.....	119
Çerçeve Öykü.....	123
Tarihi Roman.....	128
Düşünce Romanı.....	133
Mektup-Roman.....	137
Biyografi.....	142
Otobiyografi.....	147
Çeviri.....	152
Yabancı Dilin Yazarı.....	157
Orta Milenyumda Avrupa.....	162
Didaktik Edebiyat.....	165
Coşkunkluk Akımı.....	170
Romantizm.....	174
Simgecilik.....	179
Gerçekçilik.....	187
Gerçeküstücülük ve Vian.....	192
Absürd Edebiyat.....	196
Varoluşçu Kahraman.....	201
Yeni Roman.....	205
Edebiyatta Kübizm.....	208
Büyülü Gerçekçilik.....	213
Post-Modernizm.....	218
Dizin.....	225

YAZAR

Geçen gece rüyamda Yaşar Kemal'i gördüm. *Bir Ada Hikâyesi*'nin birinci cildi *Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana*'nın kapak zarfındaki gibi göz kırpmış gülümsüyordu bana. Ege kıyısında bir köyde, eski bir Rum evinin bahçesinde oturmuştuk, sonra o ortadan kayboldu, merak etmiştim, köyün sokaklarında onu aramaya başladım. Sonunda onu bulduğumda bir çocuk bisikletine binmiş, yokuş aşağı son sürat bacaklarını ve kollarını açmış, gülererek iniyordu. Çok eğlendiği belliydi fakat ben endişelendiğim için ona çıktım. "Kalp krizi mi geçirmek istiyorsunuz? Kendinize dikkat etmelisiniz," dedim. Bu sözlerime çok sinirlendi ama onu sevdiğim ve korumak içgüdüsüyle bunları söylediğime ikna etmeye çalıştım, omzundan düşmekte olan hırkasını düzeltiyordum bir yandan da. Bu arada bulunduğumuz yer, pencere önleri kırmızı-pembe sardunyalar açmış, seyrek dağ evleriyle bir Avusturya köyüne dönüşmüştü. Yaşar Kemal bana hâlâ kızgındı. "Sevgi yok edici olmamalı, sen de bu köyün insanları gibi sevmeyi öğrenmelisin," dedi.

Bu sözler gündüz ayıklığımla düşünemeyeceğim kadar akıllıca söylenmişti, ben söylüyor olamazdım, ancak bir bilgenin ağzından çıkabilirdi. Ama *benim* rüyamda ne işi vardı?

Yazarları bilge olarak görmek eski bir gelenek. Rus köylüleri kişisel sorunlarının çözümü için Tolstoy'a akıl sorarlarmış; hâlâ da Soljenitsin'e danışıyorlar, o da her gün kendisine ulaşan onlarca mektubun içinden seçtiği bazılarını yanıtlarmış. Sözcüklerle çalışan bir makine olan beynimizi düzene sokmamız için en büyük yardım elbette sözcük ustalarından gelmeli. Kendisini rüyamın dışında tanımadığım, Türk dilinin en büyük romancısı da, düşüncelerimi işte böyle yoluna soktu.

Yeni bir çağın destanı

Yaşar Kemal *Bir Ada Hikâyesi* adı altında topladığı romanda, kendisinden binlerce yıl önce anlatılan efsanelere bir yenisini ekliyor. Bu toprakların binlerce yıllık geleneğine bağlı kalarak, coğrafyanın güzelliğini, kardeşliği, çektikleri benzer acılarla birbirlerine yabancılaşan insanları anlatıyor. Anlattığı öykü İlkçağ efsaneleri gibi insanın en temel duygu ve korkularını dile getiriyor.

Bir İlkçağ efsanesine göre İdomeneus adında bir Girit kralı yaşamış. Homeros'un *İlyada*'da anlattığına göre İdomeneus çok cesur bir yiğitmiş, Hektor'a bile karşı çıkmış, birçok düşman öldürmüştü ve yaralamış, iyi bir askermiş. Hatta İdomeneus Troya'yı almak için yapılan tahta atın içinde bulunan yiğitlerden biriymiş. İşte bu kral İdomeneus, Troya Savaşı'ndan sonra Girit'e dönerken yolda büyük bir fırtınaya tutulmuş ve evine sağ salim varırsa ilk karşısına çıkacak insanı Deniz Tanrısı Poseidon'a kurban edeceğine ant içmiş. Kader bu ya, karşısına ilk çıkan kişi kendi oğlu olmuş, İdomeneus onu öldürmek konusunda çok duraksamış ama Poseidon'a verdiği sözü tutmazsa sonunun geleceğini bildiği için, oğlunun kanını akıtmış. Bu olaydan hemen sonra Girit Adası'nda bir salgın çıkmış ve adalılardan çoğu ölmeye

başlamış, salgının nedeni bu suçta aranmış ve İdomeneus yurdundan sürülmüş, gitmiş güney İtalya'ya yerleşmiş.

*Bir Ada Hikâyesi'*nde Yaşar Kemal tanıdık, bildik bir dönemin destanını yazıyor. Bu destanın konusu mübadele yıllarında Ege'de küçük bir adada yaşananlar. Bu adanın halkı yüzyıllardır doğup büyüdüğü topraklardan “vatan” diye, belki de hiç tanımadıkları, Atina'ya sürülmelerine önce şaşkınlık duyuyorlar ama sonra çaresizlik içinde evlerini terk ediyorlar. Bir tek balıkçı Vasili evini terk etmiyor, herkesten gizlenip tek başına adasında yaşıyor ve aynı İdomeneus gibi adaya ilk ayak basacak kişiyi öldürmeye yemin ediyor. Adaya ilk gelen kişi Poyraz Musa adında bir asker oluyor.

Boş adada Vasili ile Poyraz Musa önce birbirlerini kollayarak, gizlice takip ederek yaşıyorlar. Sonra oğullarını kaybeden Lena ana, her ikisinin de annesi olunca, doğal bir kardeşlik doğuyor bu iki adamın arasında. Yaşadıkları acıları, yalnızlıkları, onları öylesine birbirlerine bağlıyor ki, yeryüzüne Cennet'ten inen Âdem ile Havva'nın öyküsü gibi insanlığın başlangıcı oluyor sanki Lena Ana ile iki oğlu.

Her savaştan sonra olduğu gibi kaybolmuş, dağılmış yaşamlar yeniden kurulmayı bekliyor *Bir Ada Hikâyesi'*nde. Yaşar Kemal, bir adanın hikâyesi içine tüm Anadolu'nun hikâyesini sığdırmayı, sadece onun yapmayı bildiği şekilde başarıyor yine. Onun anlatımında insanlığı birbirine bağlayan duyarlılık hep hissediliyor; bazı satırları okurken yazarın gözlerinin yaşardığını, öykünün büyüsüne kendisini kaptırdığını, içinde tutamayacağı denli büyük bir duyguyu bize aktardığını hissediyoruz. Yaşar Kemal'i bence diğer tüm yazarlardan ayıran başlıca özelliği okur ile kendisini ayrı varlıklar olarak görmesidir, anlattığı öykünün yüceliğine okurla birlikte kapılmaktan çekinmemesidir. Bazen başladığı tümcede

heyecanın giderek arttığını hissederiz, bunun birinci nedeni kuşkusuz Yaşar Kemal'in sözlü anlatım geleneğine yakınlığıdır, ikinci neden ise anlatımın duygusal temposunu sözcüklerin doğal büyümesine bırakmasıdır. Çılgınca renklere bürünmüş toprak ve deniz, ılgınlar, yarpuzlar, hatmiler, püren kokuları, baş döndürücü bir etki yaratır, ama bu baş döndürücü etki sadece okurda değil, yazının kendi içinde vardır. Anlatı neredeyse kendi başını döndürür, kendisini baştan çıkarır.

ANLATICI

Yeşil ışık sonunda yandı, arabalar ok gibi ileri fırladı ama hepsinin aynı hızla ileri fırlamadığı hemen anlaşıldı. Orta şeritte en öndeki araba yerinde duruyordu, mekanik bir arıza söz konusuydu anlaşılan, gaz pedalı yerinden çıkmış, vites kolu sıkışmış ya da hidrolik sistemde bir arıza meydana gelmiş, frenler bloke olmuş, elektrik devresi kesilmişti herhalde ya da yalnızca benzini bitmişti, buna da ilk kez rastlanmıyordu. Kaldırımlarda biriken yeni yayalar, durmakta olan aracın içindeki sürücünün, arkadaki araçlar sınırlı sınırlı korna çalarken, ön camın ardında bir şeyler gevelediğini görüyorlar. Daha şimdiden arabalarından fırlayan birçok sürücü, arızalı arabayı trafiği aksatmayacak bir yere kadar itmeye hazır, arabanın kapalı camlarına vuruyorlar, içerdeki adam başını onlara çeviriyor, önce bir yana, sonra öteki yana, bağırarak bir şeyler söylediğini görüyorlar ve ağız hareketlerinden, bir sözcüğü durmadan yinelediği anlaşılıyor, hayır, bir değil iki sözcüğü, evet, bunu zaten içlerinden biri kapıyı açmayı başardığında anlayacaklar, Kör oldum.¹

1. José Saramago, *Körlük*, çev. Aykut Derman, Can Yayınları, 1999.

Bir öyküyü anlatmanın en kolay yolu, öyküye dışardan bir anlatıcı gözüyle bakmaktır. Anlatıcı farklı konumlarda olabilir: (1) sadece bir dış gözlemci olarak izlenimlerini aktarır; (2) her karakterin neler hissettiğini bilen, gözlemciden çok, öykünün sonunu da bilen, herkesin zihnine girip çıkabilen Tanrı benzeri biridir; (3) birinci tekil şahısta gözlemlerini, yaşadıklarını ya da çevresinde olup bitenleri anlatır; ya da (4) öykünün küçük karakterlerinden birinin gözüyle olayları aktarır.

XX. yüzyıl başlarında (2) türdeki, “her şeye hâkim, her şeyi bilen anlatıcı”, romanın gerçekçi gelişimi ile çeliştiği için, daha çok birinci şahıs (3) anlatımlara bıraktı yerini. “Bir varmış bir yokmuş” açısından, masal anlatıcısına olayları bilen anlatıcı, artık kendi duygularını da dile getiren, olaylardan soyutlanmamış, hatta çoğu zaman, olayların içindeki karakterlerden biri olarak öyküyü dile getirmeye başladı. Bu durum özellikle gerilimli öykülerde daha sık kullanılır oldu, şimdiki zaman kullanarak okurun ilgisi ve heyecanı sürekli kılınmaya çalışılıyordu. Sanki anlatıcı bir yandan yaşıyor, bir yandan da yaşadıklarını okurla paylaşıyordu.

José Saramago *Körlük* romanında (1) olayları dış gözlemci ağzından anlatmayı seçmiştir. İlk paragraflarda “orta şeritte, en öndeki araba...” diyerek anlatıcı kendi yerini de açıklar, birkaç araç arkadaki bir arabanın içindedir, fakat daha sonra kaldırımında biriken yayalardan birinin açısından anlatmaya devam eder. Sonra da olayın geliştiği her noktada var olan biri durumundadır. İlk başlarda kişileri takip eden anlatıcı, daha sonra konunun peşinde, kişilerin üstünde bir yerden anlatımını sürdürür.

Anlatıcı konu ilerledikçe sanki roman kahramanlarının eksik gözleri konumuna girer. Her açıdan görebilen, her karakterin durumunu kavrayan biri olarak bize olayları anlatır. Ama farklı bir açıdan baktığımızda da

anlatıcı roman kahramanları gibi kördür: Okura hiçbir roman kahramanının fiziksel özelliklerini anlatmaz, kim-
senin saç rengini, güzel olup olmadığını, yaşını, bilmeyiz;
nesnel bakışla kim olduklarını ayırt etmemize yetecek
kadar bilgi verilir, bunun dışında bir değerlendirme yap-
maz. Saramago böyle bir anlatımla hem roman kişilerini
benliklerinden arındırıp soyutlaştırmış, hem de anlatıcı-
yı kişiliksizleştirmiştir. Roman boyunca hiçbir karakterin
adının verilmemesi de, aynı nedendir. Böylece yazar
asla biz okuyucuları anlatılan öykünün içine tam anla-
mıyla sokmaz, çünkü dışlanmışların dünyasını anlatıyor-
dur; ve dışlanmışlara karşı acıma ve yakınlık duysak bile
onların dünyası uzak bir yerdedir.

José Saramago'nun romanı, kentte aniden gelişen
bir körlük salgını anlatır. Göz doktoruna gelen bir ço-
cuktan, doktorun muayenehanesinde bulunan hastalara
ve doktora geçerek yayılan hastalık çok kısa zamanda
nüfusun bir kısmını etkiler. Tek etkilenmeyen kişi dokto-
run karısıdır. Kent yönetimi körleşenleri ve birlikte ol-
dukları (olasılıkla hastalık bulaşmış) kişileri, eski bir akıl
hastanesinde karantinaya alır ve körlerin buradan kaç-
malarını askerî güç ile engeller. Fazla zaman geçmeden
adaletin geçerli olmadığı bu yeni ortamda kimse ahlaklı
veya adil davranmak zorunda hissetmemeye başlar ken-
dini. Yapının dışında bekleyen askerler de korkularını
yenemedikleri için kaçmak isteyen körlere ateş açarlar.
Uzun direnmelerin sonunda binada yangın çıkar ve kör-
lerin büyük bir kısmı ölür yangında. Yangından kurtu-
lanlar kentin sokaklarında dolaşmaya başladıklarında ar-
tık herkesin kör olduğunu anlarlar. Karantina saçmalığı
işe yaramamış, halkın tamamına hastalık bulaşmıştır.

Roman bir noktada anlatıcısını değiştirir. Her şeyi
bilen-gören anlatıcı gider, onun yerine gözleri gören tek
karakter olan doktorun karısı hâkim olur. Öykünün bir

bölümünde anlatılanlar sadece doktorun karısının gördükleriyle sınırlı kalır. Burada yazar çok bilinçli olarak anlatıcıyı (2) tanrısal bir konuma da koyarak her şeyi bilen anlatıcı havasını verir.

... Bizi yalnızca Tanrı görüyor, dedi, başına gelen bunca kötülüğe ve düş kırıklığına karşın Tanrı'ya hâlâ kuvvetle inanan birinci körün karısı, doktorun karısı da bu sözlere karşılık, Tanrı bile görmüyor, çünkü gökyüzü bulutlarla kaplı, sizi yalnızca benim gözlerim görüyor, dedi, Ben çirkin miyim, diye sordu koyu renk gözlüklü genç kız, Cılız ve kirlisin ama hiç de çirkin değilsin, Peki ya ben, diye sordu birinci körün karısı, Sen de onun kadar cılız ve kirlisin, onun kadar güzel değilsin ama benden daha güzelsin...

Romanda ilk kez bu bölümde anlatıcı nesnel bakışın dışına çıkar ve ilk kez estetik bir değerlendirme ile karşılaşıyoruz. Romanın sonuna yaklaşan bu bölümde adını bilmediğimiz ama romanın başından beri koyu renk gözlüklü kız olarak tanıdığımız kızın güzel olduğunu, birinci körün karısı olarak tanıdığımız diğer bir kadının onun kadar güzel olmadığını öğreniriz. Bundan önce kişiliklerinden arındırılarak tanıtılan kahramanlar burada birbirlerine göre değer kazanırlar; hatta belki ilk kez insani bir ilişki içine girerler.

Saramago romanda bazı zıtlıklar da kullanmıştır. Örneğin körlük, bir karaltı veya karanlık olarak anlatılmaz, aksine bir süt denizinin içine düşmüş gibi beyazlıktır. Ayrıca hiçbir karakterin adının olmaması da çok gariptir. Karakterlerin biri dışında hepsi kör olduğuna göre, anlaşmak için en anlamlı yol birbirlerinin seslerinden adlarını öğrenmeleri olur, halbuki kitap boyunca süren “koyu renk gözlüklü kız” gibi açıklamalar körlerin hiçbir işine

yaramaz, sadece dışardan bakan ve gören biz okurlara bilgi verir. Ve yine bu yöntemle Saramago okuru dışlanmışların dünyasının dışında tutmaya çalışır.

Kuşkusuz romanda anlatılan körler, her toplumda var olan sakatlar, hastalar, yaşlılar, evsizler, uyuşturucu bağımlıları gibi, ezici çoğunluk tarafından dışlananları simgeler. Sıradışının dışlanabilmesi için mutlaka azınlıkta olması gerekir, kendisi çoğunluk haline geldiğinde artık sıradışı değildir. Tüm kent halkının (bir kişi dışında) kör olmasıyla dışlanmışlık da yok olur. Artık bu yeni durumun içinde yeniden güçlüler ve güçsüzler ayrımı gerekmektedir. Herkesin eşitlendiği noktada mutlaka tekrar eşitsizlik (farklı bir güç dağılımıyla) başlar.

KONU

Sahnemizi açtığımız şu güzel Verona'da
Soylulukta birbirine denk iki aile
Eski bir düşmanlıktan gelen yeni bir kavgada;
Yurttaş kanı yurttaş elini lekeler burada.
İşte ölümcül döllerinden bu iki ailenin
Doğar yıldızları sönük iki talihsiz sevgili,
Yürek parçalayan acı yazgılarıyla bu iki genç
Ölümleriyle toprağa gömer büyüklerin kinini.
Ölümlü mühürlenmiş aşklarının izlediği seyir
Ve kimsenin değiştiremeyeceği, çocuklarının
Yokolmasıyla son bulan ana babaların öfkesi,
Sahnemizin iki saat sürecek trafiğidir.
Söylediklerimizi dinlerseniz sabırla
Söylemediklerimizi de görürsünüz oyunda.¹

Bir edebiyat eserinde konu, tanımadığınız bir yeri haritadan öğrenmeye benzer. O yerin kokusu, tatları hakkında bilgi vermez, ayrıca gezerken alacağınız keyfi de size yaşatamaz, sadece gezmenize yardımcı olur.

Ucuz aşk romanları ile edebiyat tarihinin başyapıt-

1. William Shakespeare, *Romeo ve Juliet*, çev. Özdemir Nutku, Remzi Kitabevi, 1991.

ları aynı konuyu işleyebilirler, farklılıkları konunun kendisinde değil, işleyiş biçimlerinde. Edebiyatta konu, malzemelerden sadece biridir. Konu, olayların akışını ve kahramanın ruh halini verir. Çok basite indirildiğinde: Kızla oğlan karşılaşır (durum), birbirlerini kaybederler ya da kaybetme tehlikesi yaşarlar (sorun), ve âşıklar –ölümde de olsa– buluşur (çözülme). Yukarıda alıntı yaptığımız *Romeo ve Juliet* oyununda Shakespeare, birinci perde, birinci sahneden önce, önoyun bölümünde konunun özetini konunun ağzından aktarır. İki aile arasında uzun yıllardır süren kan davası yüzünden, bir ailenin oğlu ile diğerinin kızı arasında yaşanan aşk hikâyesinin, her ikisinin de ölümü ile sonuçlanacağını söyleyerek başlar bu büyük trajedi. *Romeo ve Juliet* konunun işlenişi ve olayların akışı açısından öylesine klasik bir düzene sahiptir ki, en dikkatsiz okur ya da seyirci bile yapıyı fark eder.

Romeo ve Juliet ilk kez 1594’de sahnelendi. Shakespeare konuyu İngiliz şair Arthur Broke’un uzun şiirinden almıştı, Broke ise İtalyan şair Matteo Bandello’nun Fransızca çevirisinden. Orijinal eseri bilmese de, Shakespeare’in *Romeo ve Juliet*’i Verona’da geçer. Capulet ailesinden Juliet ile Montague’lerin oğlu Romeo, Capulet’lerin evinde maskeli balo davetinde karşılaşır. Oyunun ilk perdesinden ilk dört sahne Romeo ve Juliet’i tanımamızı sağlar. Juliet, Paris adında bir adamla evlendirilmek üzeredir; Romeo ise Rosaline adında bir kıza âşıktır ve baloya onu görmek için gider. Romeo ve Juliet ancak beşinci sahnede karşılaşır ve delicesine âşık olduklarında daha birbirlerinin yüzünü görmemişlerdir, çünkü ikisinin de maskesi vardır.

İlk perde olayların sergilendiği, seyircinin konu ve kahramanlarla tanıştığı bölümdür. Bu bölümde seyircinin –ya da okurun– sorunun ne olduğunu anlaması çok

önemlidir, gerçekten âşıkların bir araya gelmelerini engelleyen koşulları kabul etmelidir. Her çağda, her kültürde, herkes tarafından okunduğunda inandırıcı olmalıdır. Aileler arasındaki nefretin boyutu, neden olduğu kavgalar, yol açtığı cinayetler, düşmanlık boyutunun hissedilmesini sağlar.

İkinci perde, ikinci sahne, edebiyat tarihinin en ünlü aşk sahnesiyle başlar. Hâlâ birbirinin yüzünü görmemiş iki sevgili, Juliet'in balkonunda karanlıkta aşklarını itiraf ederler: "Biliyorum, gecenin maskesi var yüzümde," der Juliet. İkinci perdenin sonunda (6. sahnede) dostları rahip Laurence yardımıyla gizlice evlenirler.

Üçüncü perdede, aileler arasında düşmanlık iyice kızışmıştır. Capulet ailesinden Tybalt, Romeo'nun arkadaşını öldürür. Romeo da düelloda Tybalt'ı öldürür ve Mantua'ya sürülür. Konu ilerledikçe heyecan sürekli yükselir ve nihayet oyunun doruk noktası sayılan iki sevgilinin geceyi birlikte geçirmelerinin ardından sabah ayrılma sahnesi gelir. Bu, trajedinin en uzun sahnesidir. Bu sahnede yaşananlar sadece konu açısından değil, eserin duygu yükü açısından da doruk noktasıdır. Birbirlerini gün ışığında hiç görmemiş sevgililer, gün doğmadan ayrılmak zorundadır.

Romeo ve Juliet'i aynı konuyu işleyen yüzlerce yapıtın ayıran belki en önemli özelliği, Juliet'in çok zeki bir kız olmasıdır. Diyalogların zenginliği, aşkın felsefesi, hep Juliet'in ağzından dökülen sözlerdedir. Oyunun başından beri başkahraman olarak görünen Romeo yerini Juliet'e bırakır, kaderlerini belirleyecek kararları Juliet verir, Romeo ise onu izler. Evlenme fikrini ilk ortaya atan, ailelere oynanacak oyunu kurgulayan hep Juliet'tir. Bu arada Romeo eylemlerle varlığını hissettirir, düşmanını öldürür, sürgüne yollanır, sevişir ama kendini Juliet'in kararlarına bırakır.

Asuman Kafaoğlu-Büke, özđün roman değerlendirmeleriyle son yılların en dikkat çekici deneme yazarlarından biri.

Asuman Kafaoğlu-Büke, 90'lı yıllardan bu yana gazetelerin kitap eklerinde ve dergilerde edebiyat üstüne yazılar yazıyor. Daha çok roman sanatını inceleyen, araştıran çalışmalar bunlar. Büke'nin, açık, anlaşılır bir dili var. Okurlar tarafından takip edilen, onlara yazılarıyla kılavuzluk eden bir yazar Asuman Kafaoğlu-Büke.

Yazın Sanatı, onun yazılarından bir derleme. Kafaoğlu-Büke, kitabı oluştururken farklı bir yol izlemiş. Yazılarını seçerken edebiyatın belli başlı kavramlarını göz önünde tutmuş. Anlam, içerik, üslup, dil gibi bu başlıklar güncel romanlarla açıklanınca ortaya, okumaya doyamayacağınız bir edebiyat yolculuğu çıkmış.

Hem geçtiğimiz on yıl içinde yayımlanan romanlara hem edebî kavramlara ulaşmak, bilgi almak, bunun yanında edebiyatın sonsuz hazlarla dolu bahçesinde dolaşmak isteyen okur için iyi bir kılavuz kitap *Yazın Sanatı*.

Kapak resmi: VINCENT VAN GOGH

ISBN 978-975-07-1366-8

9 789750 713668